III етап Всеукраїнської учнівської олімпіади з фізики

2006/2007 навчального року

Харківська область

11 клас

(Кожна задача - 5 балів)

1. На скляний клин перпендикулярно його грані падає пучок світла дуже малого діаметра. Кут клина α = 10°, показник заломлення скла n = 1,41. На екрані, який розташований за клином, спостерігаються світлові плями. Чому дорівнює їх максимальна кількість? Екран паралельний тій грані клина, на яку падає світло.

2. Матеріальна точка і металева куля заряджені однойменно і знаходяться у вакуумі. Чи можливе притягання цих тіл? Відповідь обґрунтувати.

3. На гладкій горизонтальній поверхні лежить прямокутний клин. Його похилена грань утворює з горизонтом кут α = 30°. На цій грані лежить кубик, з'єднаний з вершиною клина пружиною. Маса клина M, маса кубика m, жорсткість пружини κ. В деякий момент часу кубик зміщують уздовж похилої грані клина, наприклад, униз і відпускають. Знайти період малих коливань клина. Тертям і опором повітря знехтувати. Пружина є паралельною до похилої грані клина.

4. По горизонтальній ділянці залізниці рухається платформа з піском. Її маса і швидкість дорівнюють m_0 і υ_0 відповідно. У момент t = 0 у дні платформи відкривають люк, і на неї згори починають сипати по вертикалі пісок. Яку довжину шляху L пройде платформа до зупинки? Маса платформи з часом не змінюється. На неї згори насипають за кожну секунду μ кг піску. Опором повітря та тертям кочення знехтувати.

5. У теплоізольованій посудині об'єму V = 10 см^3 знаходиться ідеальний одноатомний газ. Батарея конденсаторів ємністю C = 100 мкФ, яку заряджено до напруги U = 300 В, розряджається крізь іскровий проміжок, що його розміщено усередині посудини. Знайти зміну тиску у посудині. Теплоємністю посудини знехтувати.